

Metodický pokyn pro akreditaci

MPA 70-01-24

Postup pro přezkoumání podkladů u sektorových certifikačních schémat a nestandardních inspekčních metod

Datum vydání: 23. 2. 2024

Obsah

Předmluva k MPA	3
1 Úvod.....	3
2 Citované dokumenty.....	3
3 Termíny, definice a použité zkratky.....	4
4 Aplikace dokumentu EA-1/22 a IAF MD25 v akreditačním systému ČIA	4
Bibliografie.....	6
Autorská práva.....	6
Přechodná a závěrečná ustanovení	7

Předmluva k MPA

Český institut pro akreditaci, o.p.s. (ČIA) vydává tento metodický pokyn pro akreditaci (MPA) ke stanovení základních pravidel pro přezkoumání certifikačních schémat a nestandardních inspekčních metod z pohledu jejich možného následného zařazení do rozsahu akreditace akreditovaných inspekčních a certifikačních orgánů. Uvedené podmínky a požadavky vychází z dokumentů EA 1/22 postup a kritéria pro posuzování schémat posuzování shody členskými akreditačními orgány EA, IAF MD 25 Kritéria pro hodnocení schémat posuzování shody a příslušné normy¹.

Tento MPA nezavádí nové požadavky, ale pouze upřesňuje požadavky uvedené v dokumentech EA-1/22 a IAF MD25.

Přijmutí daného schématu posuzování shody členy EA nepředstavuje odborný úsudek o technické vhodnosti, tržní hodnotě nebo užitečnosti odborných požadavků schématu posuzování shody. Zodpovědnost za technickou vhodnost a přijetí schématu posuzování shody trhem spočívá výhradně na vlastníkově schématu

Politikou ČIA je akreditace takových schémat, po kterých bude na trhu zájem a která budou široce podporována a uznávána všemi zainteresovanými stranami (tj. uživateli těchto pracovníků a/nebo veřejnou správou, certifikovanými pracovníky, certifikačními/inspekčními orgány, ...) a budou v souladu s národní legislativou.

1 Úvod

V tomto vydání MPA byla provedena aktualizace požadavků EA-1/22 a nově zavedeno IAF MD25.

2 Citované dokumenty

V tomto dokumentu jsou uvedeny normativní odkazy na následující citované dokumenty nebo jejich části, které jsou nezbytné pro jeho použití. U datovaných odkazů platí pouze citovaná vydání. U nedatovaných odkazů platí poslední vydání dokumentu (včetně všech změn).

EA-1/22 A Postup a kritéria pro hodnocení schémat posuzování shody akreditačními orgány – členy EA
IAF MD25 Kritéria pro hodnocení schémat posuzování shody

ČSN EN ISO/IEC 17020:2012 Posuzování shody – Požadavky pro činnost různých typů orgánů provádějících inspekci

ČSN EN ISO/IEC 17024:2013 Posuzování shody – Všeobecné požadavky na orgány pro certifikaci osob

ČSN EN ISO/IEC 17065:2013 Posuzování shody – Požadavky na orgány certifikující produkty, procesy a služby

ČSN ISO/IEC 17007:2012 Posuzování shody – Návod pro navrhování normativních dokumentů vhodných k použití pro posuzování shody

ČSN EN ISO/IEC 17067:2014 Posuzování shody – Základní principy certifikace produktu a směrnice pro certifikační schémata

¹ ČSN EN ISO/IEC 17020:2012 nebo ČSN EN ISO/IEC 17024:2013 nebo ČSN EN ISO/IEC 17065:2013

3 Termíny, definice a použité zkratky

Názvosloví používané v tomto dokumentu vychází z definic uvedených v EA 1/22 v čl. 2.1-2.7 a dále:

inspekční schéma (program) – inspekční systém, na který se vztahují stejné specifické požadavky, specifická pravidla a postupy (definice převzata z ČSN EN ISO/IEC 17020:2012, čl. 3.7),

nestandardní inspekční metoda – nebyla zveřejněna například v mezinárodních, regionálních nebo národních normách nebo respektovanými technickými organizacemi nebo v rámci spolupráce několika inspekčních orgánů nebo v odpovídající vědecké publikaci nebo ve vědeckých časopisech. (definice převzata z ČSN EN ISO/IEC 17020:2012, čl. 7.1.4),

certifikační schéma pro certifikaci osob – požadavky na odbornou způsobilost a jiné požadavky týkající se specifických pracovních nebo dovednostních kategorií osob (definice převzata z ČSN EN ISO/IEC 17024:2013, čl. 3.2),

certifikační schéma pro certifikaci produktů, procesů a služeb – systém certifikace vztahující se ke specifikovaným produktům, pro které platí stejné specifikované požadavky, specifická pravidla a postupy (definice převzata z ČSN EN ISO/IEC 17065:2013, čl. 3.9).

4 Aplikace dokumentu EA-1/22 a IAF MD25 v akreditačním systému ČIA

Certifikační schémata/inspekční metody musí plnit základní požadavky uvedené v dokumentech EA-1/22, IAF MD25 a příslušné normě².

V případě, že je certifikační schéma / inspekční metoda založena na požadavcích norem, legislativních předpisů, evropských směrnic pak ČIA provede přezkoumání takového dokumentu, zda v něm uvedené požadavky vyhovují příslušné normě³.

Certifikační schémata a inspekční metody založené na jinde uvedených požadavcích mohou být vlastněny organizací, sdružením, certifikačním/inspekčním orgánem, státním orgánem, ... (právně identifikovatelným subjektem). Vlastník nebo jím pověřená osoba musí u těchto certifikačních schémat/nestandardních inspekčních metod doložit ještě před podáním žádosti o udělení osvědčení o akreditaci všechny nezbytné podklady, které prokáží plnění požadavků uvedených v dokumentech EA-1/22 a IAF MD25 a příslušné normy⁴. ČIA tyto podklady, jejichž specifikace pro schéma využívané na národní úrovni je uvedena v kap. 4.1, pro schéma využívané na mezinárodní úrovni pak v kap. 3 dokumentu EA-1/22, přezkoumá na základě smlouvy uzavřené s žadatelem. Skutečně vynaložené náklady budou účtovány na základě smlouvy.

Vlastní přezkoumání podkladů u certifikačních schémat/nestandardních inspekčních metod bude provedeno mimo základní akreditační proces.

Certifikační schémata/nestandardní inspekční metody přezkoumané ČIA a splňující požadavky EA-1/22, IAF MD25 a příslušné normy jsou zveřejňovány na www.cai.cz.

Bez předchozího přezkoumání certifikačního schématu/nestandardní inspekční metody nebude žádost o akreditaci zaregistrována.

² viz. pozn.1

³ viz. pozn.1

⁴ viz. pozn.1

Pokud již v minulosti přezkoumal certifikační schéma/nestandardní inspekční metodu jiný akreditační orgán v souladu s požadavky dokumentu EA-1/22 nebo IAF MD25 nebude ČIA takové přezkoumání provádět a využije zjištění tohoto akreditačního orgánu (žadatel uvede v žádosti).

Následující požadavky se týkají certifikačních schémat/nestandardních inspekčních metod, které nevychází z požadavků norem, směrnic nebo jiných obecně uznávaných dokumentů. Splnění těchto požadavků, které jsou v souladu s EA-1/22 a IAF MD25, je podmínkou jejich akreditace. Pro tvorbu certifikačního schématu/nestandardní inspekční metody je možno využít normy ČSN ISO/IEC 17007:2012 a/nebo ČSN EN ISO/IEC 17067:2014.

4.1 Podklady pro přezkoumání certifikačních schémat/nestandardních inspekčních metod.

V následujících bodech a podkapitolách jsou specifikovány požadavky na podklady týkající se certifikačních schémat a nestandardních inspekčních metod, které žadatel o přezkoumání certifikačního schématu/nestandardní inspekční metody předkládá akreditačnímu orgánu:

4.1.1 Požadavky na dokumenty/ důkazy předkládané a prokazované vlastníkem schématu využívaných orgány posuzování shody se sídlem v ČR

- doklady, že je vlastníkem certifikačního schématu/nestandardní inspekční metody nebo osobou pověřenou spravovat certifikační schéma/nestandardní inspekční metodu,
- výstupní dokumenty (certifikáty, inspekční zprávy...)
- zveřejněný obecný popis certifikačního schématu/nestandardní inspekční metody obsahujícího
 1. požadavky uvedené v normě ČSN EN ISO/IEC 17024:2013 (čl. 8.2, 8.3, 8.4) u schématu pro certifikaci osob,
 2. požadavky uvedené v ČSN EN ISO/IEC 17065:2013 (kap. 7) u schématu pro certifikaci produktů, služeb nebo procesů,
 3. požadavky na kvalifikaci pracovníků, terminologii, specifikace pro posouzení shody, požadavky na nestandardní inspekční metodu uvedené v ČSN EN ISO/IEC 17020:2012 (čl. 7.1.3),
- dostatečné důkazy a odůvodnění, že činnost posuzování shody a norma zvolená pro akreditaci jsou vhodné
- důkaz potřeby nebo podpory tohoto schématu na trhu
- certifikační schéma/nestandardní inspekční metoda nesmí být v rozporu s požadavky příslušné normy určené k akreditaci, politikami a výkladovými dokumenty EA, IAF nebo ILAC.
- doklady, prokazující účast odborníků při vývoji certifikačního schématu,
- doklady, prokazující zapojení zainteresovaných stran na tvorbě certifikačního schématu / nestandardní inspekční metody,

- doklady, prokazující souhlas významných zainteresovaných stran s užíváním certifikačního schématu / nestandardní inspekční metody⁵ (akceptace certifikačního schématu / nestandardní inspekční metody a jejich výstupů),
- doložení „otevřenosti“ certifikačního schématu/nestandardní inspekční metody, tj. podmínek pro jejich využití případnými dalšími uživateli,
- doklady o validaci certifikačního schématu/nestandardní inspekční metody (doporučeno v rozsahu čl. 3.3 dokumentu IAF MD25),
- závazek oznámit akreditačnímu orgánu jakékoliv změny schématu,
právně vymahatelná dohoda s orgánem posuzování shody (pokud je schéma využíváno orgánem posuzování shody jiným, než je vlastník schématu) obsahující závazek využívat schéma bez jakýchkoliv změn a dodatků.

4.1.2 Postup pro přezkoumání schémat posuzování shody využívaných orgány posuzování shody nejen v České republice (mezinárodní schéma).

Mezinárodním schématem se rozumí schéma, které využívají různé orgány posuzování shody se sídlem ve více než jedné zemi a které vyžaduje akreditaci více než jedním akreditačním orgánem. Je nutné poznamenat, že mezinárodní certifikační schéma nezávisí na místech, kde je předmět posuzování shody využíván.

V tomto případě se postupuje podle dokumentu EA 1/22, žadatel předkládá dokumenty v rozsahu kapitoly 3 tohoto dokumentu. K hodnocení se využívá formulář zveřejněný na intranetu EA v adresáři: <https://intranet.european-accreditation.org/content/documents> v sekci Forms to be used in the process for assessment of schemes.

Pozn. Přístup do intranetového adresáře má člen EA HHC a ředitel ČIA.

Bibliografie⁶

- [1] MPA 00-02-.. Předpisová základna akreditačního procesu
[2] MPA 00-02-.. příloha Seznam dokumentů k MPA 00-02-..

Autorská práva

Držitelem autorských práv k tomuto dokumentu je ČIA. Text dokumentu nesmí být kopírován za účelem prodeje.

⁵ V tomto bodu se za zainteresované strany považují např. ostatní certifikační orgány, certifikované osoby a jejich zaměstnavatele / uživatele, dotčené orgány státní správy.

⁶ V tomto MPA uvedené a citované dokumenty (EA, IAF, ILAC), jsou uváděny bez datace, jejich platné znění včetně datace je uvedeno v platné verzi přílohy k MPA 00-02-..

Přechodná a závěrečná ustanovení

Tento MPA 70-01-24 nabývá účinnosti dnem 1. 3. 2024 a ruší předchozí vydání MPA 70-01-15 ze dne 1. 7. 2015.

Ing. Jiří Růžička, MBA, Ph.D.
ředitel

Potřebujete více informací?

KONTAKTUJTE NÁS

Adresa:

Hájkova 2747/22, 130 00 Praha 3

Web:

www.cai.cz

Facebook:

facebook.com/akreditaceCR

E-mail:

mail@cai.cz

Telefon:

+420 272 096 222

Twitter:

twitter.com/akreditace

Linkedin:

linkedin.com/company/akreditace

ACCREDITO
*dávám
důvěru.*

ČESKÝ INSTITUT PRO AKREDITACI, O.P.S.